

Colegiul Disciplinar de pe lângă
Consiliul Superior al Magistraturii
Completul de admisibilitate nr. 1 al Colegiului Disciplinar

HOTĂRÂRE

06 aprilie 2015

Nr. 31\5

Având în componența sa:

Președintele completului

Domnica Manole

Membrii

Eugenia Conoval

Olga Dorul

examinând contestația depusă de Petrache Ștefan împotriva deciziei Inspecției Judiciare Nr. 118s din 10 februarie 2015, adoptată în urma examinării sesizării depuse de Petrache Ștefan privitor la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoria Botanica mun. Chișinău, Stratan Vitalie

CONSTATĂ:

1. La data de 06 februarie 2015 cet. Petrache Ștefan a depus sesizarea, înregistrată cu nr. 419 m cu privire la faptele care pot constitui abateri disciplinare comise de judecătorul Judecătoria Botanica mun. Chișinău, Stratan Vitalie.

2. În esență, în sesizare autorul își exprimă dezacordul cu soluția pronunțată în fond la 29 noiembrie 2013 de Judecătoria Botanica (judecător Stratan Vitalie) la examinarea cauzei civile (Dosar nr. 2-4413/11) intentată la cererea lui Nicoară Victor contra Bis-Engineering SRL și Ștefan Petrache.

3. Petiționarul pretinde că judecătorul Stratan Vitalie în pofida principiilor imparțialității și judecării obiective a cauzei civile a comis o serie de ilegalități ce au dus la pronunțarea unei hotărâri vădit ilegale și anume:

- a depășit atribuțiile judecătorești și din oficiu a modificat obiectul acțiunii fără ca partea să fi cerut acest lucru;
- a calificat acțiunile de negociere a contractului de vânzare-cumpărare dintre reprezentantul vânzătorului și cumpărător ca act juridic civil separat încheiat între reprezentantul vânzătorului și cumpărător și l-a anulat;
- a aplicat contrar legii nulitatea absolută față de acțiunile de negociere cu aplicarea efectului *restitutio in integrum* față de reprezentant, care nu a fost

parte a raportului juridic și nu avea nici o obligație corelativă rezultată din contractul de vânzare-cumpărare.

- a încasat de la reprezentantul părții contractuale sumele datorate de partea contractului pe baza efectului *restitutio in integrum*.

4. În acest sens, petiționarul consideră că judecătorul vizat în procedura disciplinară a comis abaterile disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. i), o), c) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

5. Suplimentar, autorul petiției, în vederea argumentării poziției sale, invocă faptul că toate erorile comise de judecătorul Stratan Vitalie și prin urmare, abaterile disciplinare ale acestuia, au fost confirmate și corectate prin decizia Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014, care este definitivă și irevocabilă la moment.

6. Prin decizia Inspecției Judiciare nr. 118s din 10 februarie 2015, urmare a verificării sesizării cetățeanului Petrache Ștefan, a fost respinsă ca neîntemeiată sesizarea lui Petrache Ștefan cu privire la tragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Stratan Vitalie.

7. Pentru a emite decizia respectivă, Inspecția Judiciară a reținut că autorul sesizării nu face referință la faptele ce constituie abateri disciplinare prevăzute de art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

8. Din cele constatate de Inspecția Judiciară, rezultă că la data de 11 noiembrie 2011 Nicoară Victor a depus în Judecătoria Botanica mun. Chișinău o cerere de chemare în judecată către SRL "Bis-Engineering" și Petrache Ștefan cu privire la rezoluțiunea contractului și încasarea prejudiciului, care a fost repartizată judecătorului V. Stratan.

9. În procesul examinării cauzei reclamantul Nicoară V. a depus cereri de modificare și concretizare a pretențiilor, solicitând încasarea de la SRL "Bis-Engineering" a sumei de 2700 euro și de la Petrache Ștefan a sumei de 73000 euro.

10. Prin hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 acțiunea a fost admisă. Instanța a dispus încasarea de la SRL "BisEngineering" în beneficiul lui Nicoară V. a sumei de 2700 euro, a declarat nul actul privind înțelegerea de procurare a apartamentului nr. 13 din str. Cuza Vodă 18/5 mun. Chișinău și a încasat de la Petrache Ș. în beneficiul lui Nicoară V. a sumei de 73000 euro.

11. Nefiind de acord cu hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013, Petrache Ș. a depus apel împotriva hotărârii.

12. Prin decizia Colegiului Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 s-a casat parțial hotărârea Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013 în partea în care se declară nul actul privind înțelegerea de procurare a apartamentului nr. 13 din blocul locativ 18/5 din strada Cuza Vodă mun. Chișinău și s-a dispus încetarea procesului în această parte, din motiv că Nicoară V. prin cererea modificată din 05 iunie 2013 a renunțat la aceste pretenții. În rest, hotărârea Judecătoriei Botanica a fost menținută fără modificări.

13. Inspecția Judiciară consideră că în motivarea deciziei sale Colegiul Civil și de Contencios Administrativ al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 nu a indicat că judecătorul V. Stratan la emiterea hotărârii a încălcat normele ce ar constitui abateri disciplinare prevăzute în art. 4 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. Or, conform art. 22 alin. (2) al Legii cu privire la statutul judecătorului, anularea sau modificarea hotărârii judiciare nu atrage răspunderea, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea.

14. Nefiind de acord cu decizia Inspecției Judiciare, la data de 20 februarie 2015 Petrache Ștefan a depus o contestație împotriva deciziei Inspecției Judiciare nr. 118s din 10 februarie 2015, solicitând Completului de admisibilitate a Colegiului disciplinar anularea ca neîntemeiată a deciziei Inspecției Judiciare, declararea sesizării ca admisibilă și transmiterea ei spre examinare, precum și atragerea la răspundere disciplinară a judecătorului Judecătoria Botanica, Stratan Vitalie, în legătură cu comiterea de către acesta a încălcărilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1), lit. c), i) și o) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor. În acest sens, autorul Petrache Ștefan invocă următoarele:

- Examinând sesizarea depusă împotriva judecătorului Vitalie Stratan, Inspecția Judiciară s-a expus asupra acțiunilor unui alt judecător – S. Ghercavii (Judecătoria Bălți);
- Invocând faptul că sesizarea nu conține fapte care să facă referință la abaterile disciplinare prevăzute de art. 4 al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Inspecția Judiciară a neglijat existența a cel puțin 3 abateri disciplinare ce rezultă din acțiunile judecătorului prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. c), i) și o), cele mai grave referindu-se la încălcarea normelor imperative a legii, fapt constatat și corectat de instanța ierarhic superioară.
- Nu s-a luat în considerare existența unei hotărâri judecătorești irevocabile prin care încălcările comise de judecătorul Stratan Vitalie au fost corectate, fapt care demonstrează caracterul ilegal al acțiunilor judecătorului.
- S-a invocat că petiționarul a invocat dezacordul cu hotărârea emisă de judecătorul Stratan Vitalie, însă sesizarea este depusă pe marginea acțiunilor contrare legii comise de judecător la examinare, fără a cere o casare a hotărârii, fapt care deja a fost realizat de Curtea de Apel Chișinău.
- Inspecția Judiciară nu a verificat temeinic circumstanțele de fapt, limitându-se doar la un răspuns formal, demonstrat inclusiv prin erorile de fond comise la redactarea deciziei.

15. Studiind contestația depusă de Petrache Ștefan și actele administrate în ședința Completului, verificând argumentele expuse de petiționar, precum și verificând decizia de respingere a sesizării de către Inspecția Judiciară, Completul de admisibilitate al Colegiului Disciplinar consideră că contestația depusă este neîntemeiată, pentru următoarele argumente:

16. În conformitate cu prevederile art. 22 alin. (2) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, în cazul în care din conținutul sesizării se constată circumstanțe prevăzute la art.20 alin.(2), inspectorul-judecător, în termen de 10 zile din data când i-a fost repartizată, printr-o decizie motivată, respinge sesizarea ca fiind vădit neîntemeiată. Decizia este semnată de inspectorul-judecător căruia i-a fost repartizată sesizarea și contrasemnată de inspectorul-judecător principal. *Decizia Inspecției Judiciare de respingere a sesizării poate fi contestată de către autorul sesizării în termen de 15 zile de la data recepționării deciziei, la completul de admisibilitate al colegiului disciplinar.*

17. Potrivit art. 28 alin. (1)-(3) al Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, completele de admisibilitate ale colegiului disciplinar examinează raportul și dosarul cauzei disciplinare transmise de Inspecția Judiciară în vederea determinării admisibilității sau inadmisibilității sesizării. Procedura în fața completelor de admisibilitate este scrisă. În caz de necesitate, membrii completelor de admisibilitate ale colegiului disciplinar pot solicita Inspecției Judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi. *Completele de admisibilitate ale colegiului disciplinar decid: respingerea sesizării.*

18. Completul de admisibilitate reiterează că, judecătorul poate fi atras la răspundere disciplinară în cazul în care, în urma verificării argumentelor sesizării, Inspecția Judiciară a constatat existența unor temeuri rezonabile privind comiterea unei abateri disciplinare de către judecător.

19. Cu referire la caz, Completul de Admisibilitate constată că Inspecția Judiciară a acordat o apreciere justă circumstanțelor cauzei. Astfel, în acțiunile judecătorului Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău, Vitalie Stratan, nu au fost stabilite careva temeuri rezonabile care ar demonstra faptul comiterii de către judecătorul vizat a abaterilor disciplinare, pasibile de angajare a răspunderii conform Legii cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor..

20. După cum rezultă din conținutul sesizării, precum și din conținutul contestației depuse de Petrache Ștefan, cetățeanul Petrache Ș. își exprimă dezacordul cu acțiunile judecătorului Stratan V. la judecarea cauzei civile la cererea de chemare în judecată înaintată de Nicoară Victor către SRL "BisEngineering" și Petrache Ștefan cu privire la nulitatea actului și încasarea prejudiciului din 29 noiembrie 2013.

21. Completul de admisibilitate reține că în conformitate cu Hotărârea Curții Constituționale din 28 iunie 2012, judecătorii trebuie să dețină puterea de a-și exercita responsabilitățile judiciare, având obligația de a asigura aplicarea corectă a legii și instrumentarea cauzelor în mod echitabil, eficient și în termen rezonabil. Reprezentând o garanție constituțională, independența judecătorului nu poate fi interpretată ca fiind de natură să determine lipsa responsabilității judecătorului. În același timp, angajarea responsabilității acestuia trebuie făcută sub rezerva unei prudențe determinate de necesitatea garantării independenței și libertății judecătorilor contra tuturor presiunilor induse (Hotărârea Curții Constituționale nr. 12 din 07 iunie 2011).

22. Legiuitorul a stabilit expres care sunt condițiile angajării răspunderii judecătorului, inclusiv a răspunderii disciplinare. Astfel, în conformitate cu art. 19 alin. (3) din Legea cu privire la statutul judecătorului, judecătorul nu poate fi tras la răspundere pentru opinia sa exprimată în îmfăptuirea justiției și pentru hotărârea pronunțată dacă nu va fi stabilită, prin sentință definitivă, vinovăția lui de abuz criminal.

23. Cu privire la eroarea comisă de judecătorul Vitalie Stratan, după cum susține autorul sesizării și contestației, Completul de admisibilitate reține argumentarea Curții Constituționale expusă în p. 7 al Hotărârii sale din 07 iunie 2011, și anume: *Curtea Constituțională a observat că pentru angajarea răspunderii judecătorului nu este suficientă existența unei erori judiciare cauzatoare de prejudiciu drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Aceasta devine imputabilă judecătorului drept consecință a exercitării atribuțiilor cu rea-credință sau neglijență gravă.*

24. La fel, Curtea Constituțională RM, prin hotărârea sa din 07 iunie 2011, a subliniat că judecătorii beneficiază de imunitate în exercitarea justiției. Anularea sau modificarea hotărârii judecătorești nu este un *temei determinant* pentru sancționarea judecătorului.

25. Potrivit pct. 66 și pct. 70 din Recomandarea CM/REC (2010) 12 a Comitetului de Miniștri către statele membre ale Consiliului Europei "Cu privire la judecători: independența, eficiența și responsabilitățile", judecătorii nu trebuie să poarte răspundere personală în cazul în care decizia lor este infirmată sau modificată într-o cale de atac. Nu poate fi antrenată răspunderea civilă sau disciplinară a unui judecător pentru modul de interpretare a legii, apreciere a faptelor sau evaluare a probelor, cu excepția cauzelor când legea a fost încălcată cu rea-credință sau neglijență gravă.

26. În conformitate cu art. 22 alin. (2) din Legea cu privire la statutul judecătorului, anularea sau modificarea hotărârii judiciare nu atrage răspundere, dacă judecătorul care a pronunțat-o nu a încălcat intenționat legea. Excepție fac cazurile în care legea a fost încălcată cu neglijență, cauzând persoanelor prejudicii materiale sau morale esențiale.

27. În speță, autorul sesizării invocă Decizia Colegiului civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău din 19 iunie 2014 prin care a fost casată parțial hotărârea Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 29 noiembrie 2013, care a considerat: *"ca fiind întemeiate criticile apelantului privind aprecierea eronată de către instanța de fond a negocierilor dintre Petrache Ș și Nicoară V [...]"* În același timp, instanța de apel nu a constatat nici intenția și nici neglijența în acțiunile judecătorului instanței de fond.

28. În acest sens, potrivit pct. 6 din Hotărârea Curții Constituționale din 14 decembrie 2010, pct. 8 din Hotărârea Curții Constituționale din 07 iunie 2011, Consiliul Superior al Magistraturii, în calitate de instanță disciplinară, pentru a reține în sarcina judecătorului săvârșirea unei abateri disciplinare, trebuie să stabilească dacă sunt întrunite elementele constitutive ale acesteia, respectiv latura obiectivă și

subiectivă. În lipsa unuia dintre aceste elemente constitutive abaterea disciplinară nu subzistă și, deci, nu poate fi angajată răspunderea disciplinară a judecătorului.

29. Din pct. 7.2 al Hotărârii Curții Constituționale nr. 28 din 14 decembrie 2010, care prin analogie are incidență asupra prezentei cauze disciplinare, rezultă că doar instanța de judecată poate aprecia dacă judecătorul a aplicat neuniform legislația în mod intenționat sau din culpă gravă. Prin urmare, Completul de admisibilitate consideră că culpa sau neglijența judecătorului a cărui fapte fac obiectul prezentei proceduri disciplinare pot fi constatate exclusiv de către instanța de judecată.

30. Raportând cadrul normativ național, dar și actele internaționale enunțate la circumstanțele cauzei, Completul de admisibilitate al Colegiului disciplinar reține că din materialele cauzei disciplinare nu rezultă intenția judecătorului de a încălca legea, atitudinea judecătorului nu dă dovadă de neglijență în serviciu.

31. În final, Completul de admisibilitate reține că erorile de redactare admise de Inspekția Judiciară, la care s-a referit petiționarul în contestație nu influențează temeinicia deciziei Inspekției Judiciare.

32. Din considerentele menționate Completul de admisibilitate al Colegiului disciplinar ajunge la concluzia de a respinge contestația depusă de Petrache Ștefan împotriva deciziei Inspekției Judiciare nr. 118s din 10 februarie 2015.

În acest context, reieșind din prevederile art. 28 alin. (3) lit. b) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Completul de admisibilitate

HOTĂRĂȘTE:

Se respinge contestația depusă de Petrache Ștefan împotriva deciziei Inspekției Judiciare nr. 118s din 10 februarie 2015, adoptată în urma examinării sesizării depuse de Petrache Ștefan privind acțiunile judecătorului Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, Stratan Vitalie.

Hotărârea este irevocabilă și nu se supune nici unei căi de atac.

Hotărârea completului de admisibilitate se expediază părților și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii.

Președintele completului

Domnica Manole

Eugenia Conoval

Olga Dorul

